

[Aksel Larsen.]

tages fat på at udforme de nærmere bestemmelser i en konvention eller en traktat. Hvis vi ikke melder os nu — og det både så lidt, at vi gerne ville have længere tid til overvejelser, for klokken er ved at falde i slag — så mister vi muligheden for at være med ved forhandlingsbordet og at øve indflydelse på konventionens udformning.

Venstre og kommunisterne har bestridt folketingets ret til at udtale sig på nuværende tidspunkt og har hævdet, at spørgsmålet burde afgøres ved folkeafstemning. Bortset fra, at tid hertil er en mangelvare, så burde de to partier vide, at grundloven slet ikke tillader, at det, der i dag eller i morgen tidlig skal stemmes om, sendes til folkeafstemning. Ifølge grundloven kan folkeafstemning afholdes, når et lovforslag eller en konvention er endeligt vedtaget af folketinget, og hvis mindst en tredjedel af tingets medlemmer kræver det. Man kan være utilfreds med, at grundloven er formuleret sådan, men man kan ikke ændre grundloven i dag, og man kan ikke ændre den i anledning af denne sag.

Efter alt det foreliggende bør folketinget tilråde regeringen at deltage i ministermødet i Saltsjöbaden og tiltræde en principerklæring, hvis en sådan ikke strider mod det grundlag, vi efter regeringens forudgående forhandlinger har at bygge på her. Dermed er en traktat om de ydre syv ikke godkendt. Når en traktat — formentlig først hen på efteråret — er udformet, bliver kun de lande medlemmer af frihandelsområdet, hvis parlamenter godkender traktaten eller konventionen. Hvis denne viser sig ikke at være tilfredsstillende eller i hvert fald acceptabel for Danmark, ja, så må vi naturligvis forbeholde os at gå imod den, og folketinget har til den tid ikke blot en formel, men også en reel mulighed for at forkaste den eller at sende den til folkeafstemning. Men i dag må vi tage stilling i den situation, der foreligger, og vi må vælge mellem de tre muligheder, der er at vælge imellem. Det bedste, vi kan gøre, er at følge regeringens forslag.

Bøgholm: Den tale, vi hørte fra den højtærede udenrigsminister, var jo en dygtigt holdt og rigt facetteret tale, der vil kunne hævde sig i enhver parlamentarisk forsam-

ling, men jeg har vist lov til at tilføje, at det i hele sin opbygning var en advokatorisk bestemt tale, hvor præmisserne ikke altid tjente konklusionens sag. Og jeg må også have lov til at sige til den højtærede udenrigsminister, at der synes mig at være en skævhed allerede i præsentationen af problemet, i den måde, hvorpå man almindeligt taler om de seks og de syv. Jeg skal ganske se bort fra, at man derigennem foruddiskonterer denne høje forsamlings afgørelse, men rigtigere ville det naturligvis være at tale om to gange seks. Når man imidlertid sammenligner på denne måde seks og seks, om man vil, er der det at føje til, at når det gælder det europæiske fællesmarked, er der tale om 3 store økonomiske markeder, og man kan tilføje, at Benelux også er et stort økonomisk marked. Når der derimod er tale om frihandelsområdet, er der kun én økonomisk stormagt, England, og et betydeligt økonomisk marked, nemlig det svenske marked, mens man vel har lov at sige — ganske uanset den sympati, vi nærer for de pågældende lande — at Schweiz, Østrig og Portugal ikke er betydende markeder, og da ganske særlig ikke er det set fra et dansk synspunkt. Der er også den forskel mellem de to grupperinger, at når det drejer sig om det europæiske fællesmarked, er der tale om lande, som vi står i samarbejde med på det militære område, hvor det gælder selve forsvaret af vor selvstændighed. Når det drejer sig om frihandelsområdet, er det i alt fald således, at der er en meget stærk neutralistisk islæt og at det ikke på samme måde består af lande, som vi i forvejen samarbejder med, hvor det gælder selve den danske skæbnepolitik.

Det kan ikke være andet, end at det, der først og fremmest falder i øjnene, når der er tale om en dansk tiltræden af frihandelsområdet, naturligvis er vor stilling over for England. Gamle venskabsbånd knytter os til England, og der er vel ingen af de demokratiske partier, der ikke gerne ser, at disse bånd bliver styrket på enhver mulig måde, men jeg må et øjeblik, før jeg går videre med dette, se på de økonomiske betingelser, vi opnår ved dette samarbejde med England.

Den højtærede udenrigsminister sagde i sin tale, at de tilsagn, vi her har opnået,